

Un grapat

(ALDC, I, 103. Un grapat)

La unitat més estesa és *grapat/grapada*, derivada de *grapa*, procedent del fràncic *KRAPPA ‘ganxo, urpa’, que es troba per la major part del cat. peninsular, a Eivissa (*grapat*) i a Mallorca (*grapada*); en algunes localitats valencianes, on *grapat* vol dir ‘almosta’, es diu *grapat en una mà*. *Rapat* és un derivat de *rapar* ‘tallar el pèl molt ran; gratar; ferir amb les ungles’, provinent del gòtic *HRAPON ‘arrencar, estirar els cabells’, potser a partir de *grapat*, per atracció paronímica, com sembla deduir-se per la contigüitat

amb aquesta àrea. *Punyat* deriva de *puny*, amb la idea de mà tancada que conté alguna cosa. *Sarpat/sarpada* són derivats de *sarpa* (< cast. *zarpa*) i s’estenen per la zona nord-occidental contigua a l’Aragó i per alguns punts valencians. Altres noms: *mà* (95, 103, 164), i els seus derivats *manada* (85), *manotada* (157) i *manoll* (127); *mitja almosta* (107); *pessic* (125, 155), *pisco* (139), i l’alguerès *farrancada* (85), d’origen inexplicat. (Vg. mapa 67.)

